

LIETUVOS APLINKOS APSAUGOS SISTEMOS DARBUOTOJŲ PROFESINĖ SAJUNGA

Nacionalinio pareigūnų profesinių
sajungų susivienijimo narė

Identifikavimo kodas 302623077;
V. Mykolaičio - Putino g. 5, Vilnius, LT-03106;
el.p. info@pareigunai.lt;
tinklapis www.pareigunai.lt, www.aplinkos-profsajunga.lt
tel. (8 5) 271 61 18, (8 671) 98974
faks. (8 5) 2123273
ats. sąskaita LT 04 5016 2000 1400 0646, **Pareigūnų
kredito unija**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento
Direktoriui Lauriui Martišiui

2016-01-12 Nr. LAA17- 1 (16)
[2015-12-29 Nr. (2.14)-s-2068

Originalas nebus siunčiamas

DĖL NESUTIKIMO SKIRTI TARNYBINĘ NUOBAUDA

Gerbiamas Direktoriau,

Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinė sąjunga (toliau- Profesinė sąjunga) 2015-12-29 raštu Nr. (2.14)-s-2068 gavo kreipimąsi dėl sutikimo skirti tarnybinę nuobaudą Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų Profesinės sąjungos valdybos nario, Profesinės sąjungos skyriaus Utenos regiono aplinkos apsaugos departamente pirmininkui Eimantui Puodžiukui.

Profesinės sąjungos valdyba, išnagrinėjo pateiktą 2015-12-22 Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento komisijos išvadą Nr. pi-161 „Dėl Utenos rajono agentūros vedėjo Eimanto Puodžiuko tarnybinio nusižengimo“ (toliau – Išvada) ir atkreipė dėmesį į žemiau nurodytas aplinkybes.

1. Tarnybinis tyrimas dėl galimai padaryto nusižengimo pradėtas neaiškiu pagrindu – nėra aišku, dėl kokių priežasčių buvo nuspręsta atlikti tyrimą dėl profesinės sąjungos atstovo tarnybinio automobilio naudojimo. Profesinės sąjungos žiniomis dėl kitų pareigūnų, naudojančių tarnybinių automobilių analogiškai kaip E. Puodžiukas tarnybiniai tyrimai nebuvo pradėti, todėl turime pagrindo įtarti, jog E. Puodžiuko tarnybinio automobilio naudojimo aplinkybės buvo pasirinktos neatsitiktinai, o siekiant paveikti profesinės sąjungos atstovą dėl jo aktyvios veiklos atstovaujant profesinę sąjungą ir darbuotojus.

2. Tarnybinis tyrimas yra atliktas paviršutiniškai, neišsiaiškinus visų aplinkybių, tyrimo metu nepašalinus prieštaravimų, esančių tarnybos dokumentacijoje, be jokio pagrindimo prieštaringas aplinkybes aiškina E. Puodžiuko nenaudai. Pavyzdžiui Išvados 5 lape, 6 p. nurodoma, kad 2015-06-26 E. Puodžiukas vykdė reidą, automobiliu važinėjo reido teritorijoje, reidas užregistruotas Reidų registre, tačiau šią dieną E. Puodžiukas būdravo, o ne dirbo, todėl **reido metu nuvažiuoti 96,7 kilometrai komisijos pripažinti kaip nuvažiuoti ne tarnybos reikmėms**. Komisija nesiaiškina ar klaida yra būdravimo/darbo grafike (arba kodėl taikoma praktika vykdyti reidus ne darbo laiku) – komisija vertina, kad reido metu tarnybinis automobilis naudojamas asmeninėms reikmėms iš savanaudiškų paskatų (Išvados 11 lapo 3 pastraipa). Analogiškai vertinta ir daugiau situacijų (Išvados 5 lapas, 9 p., 6 lapo 15

p., 8 lapo 33 p.). Buvo atvejų, kai komisija daro prielaidą, kad reidas vyko ir E. Puodžiukas jame dalyvavo su tarnybiniu automobiliu, tačiau vis tiek skaičiuoja nuvažiuotus kilometrus kaip vykimą asmeniniais reikalais (Išvados 9 lapas, 39 p., 40 p.).

Išvados 7 lapo 26 p. apskritai nenurodytas maršrutas – automobilis komisijos nuomone naudotas neteisėtai, nes buvo naudojamas atostogų metu – kokiomis aplinkybėmis, kur važiuota, komisija net nesigilina, nors pačioje išvadoje minimas ne vienas faktas, kai E. Puodžiukas vykdė tarnybines funkcijas ne darbo metu (surašinėjo protokolus, vykdė registruotus reidus ir pan.). Pasitaikė atvejų, kai išvadoje apskritai nenurodoma maršruto pradžia (pvz. 8 lapas 38 punktas.), praktiškai niekur nenurodoma maršruto trajektorija (o tai svarbu vertinant ar automobilis naudojamas tarnybos reikalais).

Dar viena patikrinimo išvadoje neįvertinta ypatybė – tai, kad E. Puodžiukas faktiškai gyvena ne vienoje gyvenamojoje vietoje (Išvadoje minimi Namai, adresu Algirdo g. 62-2, Utena, ir Sodyba, adresu Raudoniškio k., Kukutiškių sen., Utenos r.). Aplinkos ministro 2014-10-10 įsakymu Nr. D1-835 patvirtinto „Laiko, kada aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas turi būti pasirengęs vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, nustatymo, pranešimų, susijusių su aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimais, priėmimo, perdavimo ir reagavimo į juos tvarkos aprašas“ (toliau – Būdravimo tvarka), neaptaria situacijų, kaip elgtis, kai pareigūnas gyvena ne vienoje gyvenamojoje vietoje. Pabrėžtina, kad vadinamojo būdravimo metu pareigūnas yra ne tarnyboje – tai yra, laisvą laiką gali naudoti savo nuožiūra, jam nėra nustatytas „namų“ režimas ar pan., kita vertus – jis turi būti pasirengęs operatyviai reaguoti į iškvietimus ir tam yra būtinas tarnybinis automobilis, neįmanoma atlikti kai kurių funkcijų naudojantis, pavyzdžiui, asmeniniu automobiliu (pavyzdžiui sustabdyti transporto priemonę be tarnybinės transporto priemonės, o nakties metu - neįjungus švyturėlių). Išvadoje vykimas į aptartą būdravimo vietą ir grįžimas į Utenos miestą vertinamas kaip važiavimas asmeniniais tikslais, nors E. Puodžiukas turi teisę nuvykti į būdravimo vietą ir grįžti iš jos, tokį važiavimą komisija priskaičiuoja kaip neteisėtą automobilio naudojimą (Išvados 15 p., 16 p., 19 p., 20 p., 34 p., 35 p., 36 p. ir kt.). Kitaip tariant – komisija skaičiavimus atliko tendencingai, nepagrindė jų konkrečiais maršrutais (dėl nukrypimo nuo maršruto gali susidaryti papildomas atstumas, tačiau visas maršrutas automatiškai netampa neteisėtu). Buvo fiksuojama atvejų, kai pareigūnas tarnybiniu automobiliu prieš išvykdamas į komandiruotę, vyksta tarnybiniu automobiliu namo ir iš namų kitą dieną išvyksta į komandiruotę. Manytina, kad tokiose situacijose nėra daromas tarnybinis nusižengimas – pagrindinis automobilio naudojimo tikslas yra vykimas į komandiruotę (neretai išvykstant ir anksčiau tarnybos laiko pradžios).

Atkreiptinas dėmesys, jog komisija nutylėjo, jog tarnybinė dokumentacija Utenos regiono aplinkos apsaugos departamente pildoma chaotiškai, nenuosekliai, dažniausiai nepalankiai darbuotojo atžvilgiu. Nustačius, jog buvo vykdytos tarnybos funkcijos (reidai, administracinių teisės pažeidimų fiksavimas) ir nebuvo apskaitytas darbo laikas, nebuvo vertinama kiek dėl to nukentėjo pareigūno interesai. Tikėtina, jog tinkamai apskaičius pareigūno funkcijų vykdymą paaiškėtų, jog pareigūno tariamai padaryta žala yra ženkliai mažesnė už Utenos RAAD pareigūnui padarytą žalą neapskaitant jo darbo laiko. Atsižvelgiant į tai, kad tariami tarnybiniai nusižengimai buvo ištirti nepakankamai, vienpusiškai vertinant faktines aplinkybes, manytina, jog tokia Išvada yra surašyta siekiant bet kokia kaina nubausti aktyvų profesinės sąjungos atstovą.

3. Atkreipėme dėmesį į tai, kad tariamam tarnybiniam nusižengimui fiksuoti yra naudojami GPS duomenys. Šie duomenys fiksuoti telemetrine GPS/GSM įranga. Komisija mano, kad tokia įranga yra patikima ir pakankama nusižengimams fiksuoti. Atkreipiame dėmesį, kad E. Puodžiukui pateiktų

tarnybinių kelionių atveju pastebėta, jog įranga yra netiksli – t.y. kai kuriais atvejais fiksuojama netiksli automobilio buvimo vieta ir buvimo laikas (automobilis „peršoka“ keliolika kilometrų per neįmanomai trumpą laiką). Atkreipėme dėmesį, jog tarnybinio patikrinimo išvadoje nėra duomenų apie tariamiems pažeidimams naudotą įrangą (Gamintojas, modelis, pagaminimo metai, kitos techninės charakteristikos), todėl pagrįstai įtariame, jog profesinės sąjungos atstovą siekiama nubausti naudojant nepatikimus, neaiškiais prietaisais užfiksuotus, duomenis. Metrologijos įstatymo 15 str. 1 d. 5 p. yra įtvirtinta taisyklė, jog valstybės valdymo ir priežiūros institucijų pavedimu vykdamatavimus privalo būti naudojamos matavimo priemonės, kurioms taikomas teisinis metrologinis reglamentavimas. Komisija vykdydama pavedimą naudojo duomenis, surinktus neaiškiais prietaisais. Šiuo atveju yra siūloma taikyti vieną iš administracinės atsakomybės rūšių (tarnybinių atsakomybę) naudojant netinkamus, nepatikimus duomenis, nesant jokių kitų įrodymų, kuriais būtų grindžiamas tarnybinis nusižengimas. Dar daugiau – naudojantis šiais duomenimis yra apskaičiuotas galimai padarytos žalos dydis, todėl manome, jog toks GPS/GSM duomenų naudojimas yra netinkamas ir nepriimtinas dėl neapibrėžtos paklaidos ir galimų netikslumų. Tai, kad komisija neįžvelgia dėl to problemos (Išvados 3 lapas) ir vadovas nori, remdamasis nepatikimais duomenimis, nubausti pareigūną, išieškoti iš jo žalą, rodo nepagrįstą neigiamą nusiteikimą E. Puodžiuko atžvilgiu, o profesinės sąjungos Valdybos vertinimu, tai yra netiesioginis persekiojimo už veiklą profesinėje sąjungoje įrodymas.

4. Profesinės sąjungos Valdyba atkreipė dėmesį į tai, jog kvalifikuojant E. Puodžiuko tariamai padarytą nusižengimą nėra aiškiai nurodoma kokiais veiksmais, koku atveju buvo padarytas konkretaus teisinio imperatyvo pažeidimas – tiesiog įvardijama, jog pareigūnas pažeidė virš 20 teisės normų. Akivaizdu, kad norma, kurioje suformuluotos kelios taisyklės turi būti pritaikyta kvalifikuojant kiekvieną konkrečią situaciją ir nurodant, kurią normos taisyklę pažeidė pareigūnas. Pavyzdžiui nurodoma, kad E. Puodžiukas pažeidė Utenos RAAD direktoriaus **2015-06-19** įsakymu Nr. V-56 patvirtintų „Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamente taisyklių“ (toliau – Taisyklės) nuostatas. Kai kurie pažeidimai, anot komisijos padaryti 2015 m. birželio 2, 5, 8, 12, 17 dienomis – t.y. iki taisyklių patvirtinimo. Negana to, tariamai pažeistas Taisyklių 15 p. kuriame nurodyta (citata iš Išvados): „*Tarnybiniai automobiliai po darbo, poilsio, švenčių dienomis, darbuotojų atostogų, ligos ar komandiruočių laikotarpiu laikomi departamento direktoriaus įsakymu nustatytoje nuolatinėje laikymo vietoje, išskyrus tuos atvejus, kai į komandiruotę vykstama tarnybiniu automobiliu. Tarnybinių automobilių laikymo vietas darbuotojų būdravimo metu, vadovaudamasis [Būdravimo taisyklėmis] tvirtina departamento direktorius.*“ Reikia suprasti, jog Išvadoje nurodoma, kad E. Puodžiukas pažeidė šį punktą, kai vyko į komandiruotę tarnybiniu automobiliu (pavyzdžiui Išvados 32 p.), nors tai yra išimtis iš taisyklės. Manome, jog toks kvalifikavimas yra tendencingas ta prasme, kad siekiama įvardinti kuo daugiau normų, kurios galbūt yra pažeistos, net nebandant jų tinkamai pritaikyti konkrečioms faktinėms aplinkybėms (kvalifikuoti pažeidimų). Manytina, jog tokia situacija susiklosto dėl to, jog siekiama bet kuria kaina nubausti aktyvų profesinės sąjungos atstovą. Tokia situacija yra nepriimtina atsakomybės taikymo požiūriu – darbdavys (atsakomybę taikanti institucija) privalo pagrįsti ir įrodyti kiekvieną kaltinimą, o jei to nepavyksta padaryti – pareigūnas neturi būti kaltinamas pažeidimais, kurių neįmanoma pagrįsti.

Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinės sąjungos Valdyba, įvertinusi susiklosčiusią situaciją, aktyvią E. Puodžiuko veiklą profesinėje sąjungoje, taip pat tai, kad E. Puodžiuką siūloma bausti už nepadarytus tarnybinius nusižengimus (neatskleistus nusižengimus, atskleistus

panaudojant nepatikimas priemones, netinkamai kvalifikuotus ir t.t.), bei tai, kad naudojantis nepatikimomis priemonėmis yra apskaičiuota įstaigai tariamai padaryta žala, laiko, kad tikrasis E. Puodžiuko tikrinimo ir baudimo motyvas yra jo aktyvi veikla profesinėje sąjungoje, todėl **nesutinka, kad E. Puodžiukas būtų baudžiamas tarnybine nuobauda.**

Pagarbiai
Pirmininkas

Vaidas Laukys

M. Austys, tel. 8 678 83 442, el.p. martynas.austys@pareigunai.lt